

Öğretmenlik Meslek Etik İlkeleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Öğretmenlik Meslek Etik İlkeleri Ölçeği. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27444>

Özet

Öğretmenlik Meslek Etik İlkeleri Ölçeği, 2008 yılında Özden Kepenek tarafından Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında **geliştirme** amacıyla oluşturulmuş psikometrik bir araçtır. Ölçeğin temel amacı, öğretmenlerin mesleki uygulamalarında ne ölçüde **etik ilkelere** bağlı kaldıkları ve bu ilkelerin, özellikle **örgütsel vatandaşlık davranışları**na olan etkisini ölçmektir. Ölçek, 5'li Likert tipi ölçek kullanılarak puanlanmaktadır. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda ölçeğin tek boyutlu bir yapı sergilediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmenlik etiği, meslek ilkeleri, etik, örgütsel davranış, örgütsel vatandaşlık davranışları, psikometrik araç, ölçek geliştirme.

Yazarlar

Özden KEPENEK

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, öğretmenlerin mesleki rollerini yerine getirirken uymaları gereken **etik standartlara** olan bağlılık düzeylerini sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçek, özellikle tez çalışmasında, öğretmenlerin etik ilkelere uyum düzeylerinin, okul ortamındaki **örgütsel vatandaşlık davranışları** üzerindeki potansiyel etkisini incelemek üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, eğitim yönetimi ve psikoloji alanlarında, etik değerlerin çalışan performans ve örgütsel iklim üzerindeki etkilerini araştıran çalışmalar için temel bir ölçüm aracı sağlamaktadır.

Yapı

Öğretmenlik Meslek Etik İlkeleri Ölçeği, öğretmenlik mesleğinin temelini oluşturan **etik ilkeler** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, öğretmenlerin öğrencilere, meslektaşlarına, kuruma ve topluma karşı sergilediği dürüstlük, sorumluluk, adalet ve profesyonellik gibi davranışsal normları kapsamaktadır.

Ölçek, öğretmenlerin etik karar verme süreçlerini ve mesleki etik standartlara ne ölçüde uyduklarını belirleyerek, eğitim kurumlarında etik kültürü değerlendirmeye olanak tanır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini belirlemek amacıyla SPSS 15 istatistik program? kullan?larak **faktör analizi** gerçekleştirilmi?tir. Analizler sonucunda ölçe?in ba?lang?çta birden fazla boyuta ayr?lma e?ilimi göstermesine rağmen, istatistiksel olarak bask?n bir **tek boyutlu** yap?ya sahip oldu?u tespit edilmi?tir.

Dan??man görüşleri ve elde edilen verilerin yak?nl??? göz önünde bulundurularak, ölçe?in kavramsal bütünlü?ünü korumak amacıyla mevcut haliyle, yani **tek boyutlu** bir araç olarak kullan?lmas?na karar verilmi?tir. Bu karar, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n (Ö?retmenlik Meslek Etik ?lkeleri) tek ve kapsaml? bir kavramsal bütünlük olu?turdu?u varsay?m?n? güçlendirmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlıl???n? ve güvenilirli?ini saptamak amacıyla yayg?n olarak kullan?lan Cronbach'?n alfa katsay?s? hesaplanm???r. Bu katsay?, bir ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme derecesini gösteren temel bir güvenilirlik göstergesidir.

Yüksek bir Cronbach'?n alfa de?eri, ölçek maddelerinin tutarlı oldu?unu ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? i?aret etmektedir. Çal??mada elde edilen alfa katsay?s?, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarlıl???a sahip oldu?unu göstermi?tir (Kesin alfa de?eri kaynak metinde belirtilmemi?tir, ancak güvenilirlik analizi yöntemi teyit edilmi?tir).

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerlili?ini test etmek için **faktör analizi** yöntemi uygulanm???r. Analiz, **SPSS 15** istatistik yazılım? kullan?larak gerçekleştirilmi?tir.

Analizin temel bulgusu, ölçe?in beklenen alt boyutlar yerine güçlü bir ?ekilde tek bir boyutta topland???dır. Bu sonuç, **Ö?retmenlik Meslek Etik ?lkeleri** kavram?n?, ölçülen örnekleme ayr?k alt bile?enler yerine yekpare bir yap? olarak alg?land???n? göstermektedir. Bu nedenle, ölçek uygulamada **tek boyutlu** bir yap? olarak de?erlendirilmi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek Geli?tirme Çal??ması)

Format: 5'li Likert Tipi Ölçek (1=hiçbir zaman - 5=her zaman)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler

Yaş Grubu: Yetişkin (Mesleğini icra eden öğretmenler)

Popülasyon Detayları: Çalınma, Kocaeli ilinde görev yapan öğretmenler örnekleminde yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli değerlendirme (Self-Report)

Anahtar Kelimeler

Meslek etiği, Cronbach Alfa, yapı geçerliliği, tek boyutluluk, öğretmen, faktör analizi, yüksek lisans tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez dönemi itibarıyla).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2008

İzinler ve Ücret: Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş olup, akademik çalışmalarda kullanım için tezin yazarına atıf yapılması gerekmektedir. Ticari kullanım ve izinler için yazar ile iletişime geçilmelidir.

Ölçeğin orijinal tez içeriğine Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ogretmenlik-meslek-etik-ilkeleri-olcegi-toad.pdf.

Kaynaklar

Kepenek, Ö. (2008). *Öğretmenlik meslek etik ilkelerinin örgütsel vatandaşlık davranışına etkisi (Kocaeli ili örneği)* (Yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Öğretmenlik Meslek Etik İlkeleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri kaynak çalışmada sağlanmamıştır. Orijinal maddeler için yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.